

Tabell 9. Definitioner av värdefulla landskapselement

Allé	Anläggning av minst 7 träd ursprungligen planterade längs en väg. Allén kan ligga bara på ena sidan eller på båda sidor om vägen. Renar inkluderas. I en allé ingår de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att åtagandet ingåtts. Träd som ingår i <i>Allé</i> kan inte samtidigt räknas till <i>Hamlad träd</i> och ge separat ersättning för detta.
Brukningssväg	Väg utan asfalt eller oljegrus som använts eller används för transporter inom gården. Renar och eventuellt dike inkluderas. I <i>Brukningssvägar</i> kan inte <i>Öppet dike</i> ge separat ersättning.
Brunn, källa	Brunn eller vattenkälla, eventuellt med ursprunglig konstruktion av trä eller sten. Renen inkluderas.
Byggnadsgrund	Byggnadsgrund eller byggnad utan fungerande tak som hör samman med tidigare markanvändning eller hushållning. Grunden består av en eller flera tydliga grund- eller hörnstenar samt eventuellt spismursröse. Marken innanför grundens ytterväggar och renarna inkluderas. <i>Byggnadsgrund</i> kan inte ge separat ersättning när det ligger på <i>Åkerholme</i> .
Fornlämningslokal	Fasta fornlämningar ovan jord enligt kulturminneslagen med kringliggande skydds- eller fornlämningsområde. <i>Fornlämningslokal</i> kan inte ge separat ersättning när det ligger på <i>Åkerholme</i> .
Fägata	Drivningsväg för boskap mellan gården eller byn och betesmarken, omgiven av stenmurar eller trögårdsgårdar. Renar inkluderas. I <i>Fägata</i> kan inte <i>Stenmur</i> , <i>Gårdsgård av trä</i> och <i>Brukningssväg</i> ge separat ersättning.
Gårdsgård av trä	Gårdsgård uppförd i syfte att hägna in eller stänga ute boskap. Hägnaden är uppförd i traditionell konstruktion av trä till exempel bestående av störar, gårdsel/slanor och hank, vidja eller ståltråd. Renar och eventuella grindar inkluderas. <i>Gårdsgård av trä</i> kan inte ge separat ersättning när den ingår i <i>Fägata</i> .
Hamlade pilar som ingår i rader	Pilträäd, eller andra liknande träd, ursprungligen planterade i rad på en jordvall eller längs en väg. Pilträden är präglade av hamling. Renarna inkluderas. Träd som ingår i <i>Hamlade pilar som ingår i rader</i> kan inte ge separat ersättning när det ingår i <i>Allé</i> eller <i>Hamlad träd</i> .
Hamlad träd	Träd präglad av kontinuerlig lövtäkt eller möjligt att återuppta i hamling. En skyddszon där konkurrerande vegetation inte kan skada trädet inkluderas. Som ett hamlad träd räknas även de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att du har ingått ett åtagande. <i>Hamlad träd</i> kan inte ge separat ersättning när det ingår i <i>Hamlade pilar som ingår i rader</i> , <i>Allé</i> eller <i>Solitärträäd</i> .
Jordvall, gropvall	Vall av jord eller stenblandad jord uppförd som gräns eller hägnad. Renar och parallellt grävt dike inkluderas. <i>Jordvall</i> , <i>gropvall</i> kan inte ge separat ersättning när den ingår i <i>Hamlade pilar som ingår i rader</i> .
Liten svårbrukad åker	Åker som är högst 0,30 hektar och varaktigt avgränsad av diken, vägar, hägnader, skog, naturformationer eller liknande. Renarna inkluderas.
Läplantering	Långsträckta täta rader av träd eller träd och buskar omgivna av åkermark. Läplanteringen är gjord som skydd mot vind och jorddrift. Renar inkluderas. <i>Ren mellan åkerskiften</i> kan inte ge separat ersättning när den ingår i <i>Läplantering</i> .
Odlingsröse, stentipp	Odlingssten samlad i rösen eller tippor. Renarna inkluderas. <i>Odlingsröse</i> , <i>stentipp</i> kan inte ge separat ersättning när det ligger på <i>Åkerholme</i> .

Ren mellan åkerskiften	Gräsbärande ren mellan åkerskiften som utgör eller har utgjort en fast gräns mellan skiften eller brukningsenheter. <i>Ren mellan åkerskiften</i> kan inte ge separat ersättning när den ingår i <i>Läplantering</i> .
Småvatten	Mindre vattensamling som huvudsakligen har använts inom jordbruket. Samlingen kan vara anlagd, alternativt utgöras av en naturlig vattensänka eller naturbildat vatten, som ständigt håller ytvatten eller fuktig markyta. Arealen ska vara mindre än 0,10 hektar. Renarna inkluderas. <i>Småvatten</i> kan inte ge separat ersättning när det ligger på <i>Åkerholme</i> .
Solitärträd	Enstaka fristående träd i åkermark. En skyddszon om minst 2 meters radie runt stammen inkluderas. Trädets skyddszon ska vara helt omgiven av åkermark. Som solitärträd räknas även de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att du har ingått ett åtagande. Ett <i>Hamlat träd</i> kan inte samtidigt ge ersättning som <i>Solitärträd</i> .
Stenmur	Murarna är uppförda i syfte att hägna in eller stänga ute boskap eller att avgränsa brukningsenheter. Muren är ursprungligen upplagd med huvudsakligen flera skikt sten. Renarna inkluderas. <i>Stenmur</i> kan inte ge separat ersättning när den ingår i <i>Fägata</i> .
Traditionell hässja eller storhässja i bruk	Hässja av huvudsakligen traditionell träkonstruktion som är i bruk.
Åkerholme	Fastmarksimpediment helt omgivet av åkermark. Arealen är minst 100 m ² och högst 0,10 hektar. Om det finns ett <i>Odlingsröse</i> , <i>stentipp</i> , <i>Byggnadsgrund</i> , <i>Fornlämningslokal</i> , <i>Småvatten</i> eller <i>Överloppsbyggnad</i> på en <i>Åkerholme</i> ska åkerholmen dominera för att ge ersättning.
Öppet dike	Öppet, i huvudsak anlagt, dike för dränering av åkermark. Diket ska vara vattenförande någon del av året. Renarna inkluderas. Öppna diken kan bara ge ersättning när de ligger i anslutning till åkermark och utgör gräns mot åker- eller betesmark eller slåtteräng. <i>Öppet dike</i> kan inte ge separat ersättning när det ingår i <i>Brukningväg</i> .
Överloppsbyggnad	Byggnad som hör samman med tidigare markanvändning eller hushållning. Byggnaden ska ha ett fungerande tak och ett relativt oförändrat yttre. Det område kring en byggnad som är avgörande för att den ska kunna bevaras inkluderas. Byggnader som används för boende eller som är viktig för företagets produktion räknas inte som en överloppsbyggnad. <i>Överloppsbyggnad</i> kan inte ge separat ersättning när den ligger på <i>Åkerholme</i> .